Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. 103. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЧЕРВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 1, 1984 No. 103. VOL. XCI.

Смерть О. Тихого — результат існуючих жорстокостей в СССР

Вашінгтон. — Державний департамент З'єднаних Стейтів Америки подав інформацію про смерть українського активіста-дисидента Олекси Тихого, яка наступила в концентраційному таборі СССР, як „результат існуючих в Совєтському Союзі жорстокостей у відношенні режиму до політичних в'язнів", хоч офіційні речники цієї комуно-московської імперії заперечують це, як також заперечують самий факт існування політичних в'язнів в їхній країні.

Речник Державного департаменту Ален Робмерг повідомив кореспондентів офіційно, що український активіст і захисник прав людини, помер цього місяця в наслідок хвороби улькуса та інших недомагань, які постали в наслідок жахливих умов в совєтських концтаборах.

„Смерть О. Тихого, — заявив А. Ромберг, — повинна ще раз послужити нам пригадкою в тому, що совєтський уряд не забезпечує навіть елементарних прав для своїх громадян, особливо для засуджених політичних в'язнів".

О. Тихий, 57-річний активіст, був арештований органами КҐБ в лютому 1977 року, три місяці після оформлення Української Гельсінкської Групи, у якій він був активним членом. Його засудили тоді на 10 років ув'язнення і висилки у „віддалені райони СССР".

А. Ромберг пригадав присутнім кореспондентам також незавидну долю академіка Андрея Сахарова і його дружини Єлени Боннер, які проголосили голодівку у зв'язку з чим стан їхнього здоров'я дуже погіршився.

Про смерть О. Тихого говорив в Палаті Репрезентантів також конгресмен Данте Фассел, демократ з Фльориди, голова Комісії безпеки і співробітництва в Европі і групи нагляду за виконанням Гельсінкських Угод, учасник багатьох міжнародних конференцій і оборонець Гельсінкських груп в СССР, в тому числі української, членом якої був О. Тихий.

Про смерть О. Тихого говорив в Палаті Репрезентантів також конгресмен Данте Рассел, демократ з Фльориди, голова Комісії безпеки і співробітництва в Европі і групи нагляду за виконання Гельсінкських угод, учасник багатьох міжнародних конференцій і оборонець Гельсінкських груп в СССР, в тому числі української, членом якої був О. Тихий.

XX КОНВЕНЦІЯ СУА ПРОЙШЛА З УСПІХОМ

МҐР І. РОЖАНКОВСЬКА ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ

Ню Йорк (О.К.). — Після трьох днів невпинних нарад, понад 200 делегаток Союзу Українок Америки, що з'їхалися сюди на свою XX Конвенцію, перевибрали в понеділок 28-го травня, оплесками на голову цієї 4,000-членної організації мґр Іванну Рожанковську.

До Головної управи СУА увійшли також члени: Марія Томоруг — перша заступниця голови, Марта Данилюк — друга заступниця голови, відповідальна за організаційні справи, Лідія Гладка — третя заступниця голови, відповідальна за культурно-освітні справи, Марта Богачевська-Хом'як — четверта заступниця голови, відповідальна за зв'язки; протоколярним секретарем обрано Галю Мельничук, кореспонденційною в українській мові — Марію Савчак і в англійській мові Розалію Полчі; касиром обрано Олександру Кіршак, а фінансовою референткою Іванну Ратич; до Головної управи увійшли також дві вільні членки — Ірина Куровицька і Марія Радович, та референтки для поодиноких ділянок: музейно-мистецької — Любов Волинець, виховної — Лідія Бойко, суспільної опіки — Лідія Черник, стипендійної — Анна Кравчук і пресової — Анна Максимович. Контрольну комісію очолила Теодозія Савицька, а членами обрано Ірину Кіндрачук і Евгенію Новаківську, та на заступниць Ольгу Літепло і Лесю Гой.

Запропонований склад Головної управи проголосила голова Номінаційної комісії Лідія Колодчин і присутні делегатки прийняли його одноголосно. Вибір попередила широка дискусія над поправками до статуту, схваленням яких змінено саме склад Головної управи, даючи трьом заступницям голови окремі ділянки праці. Присутні делегатки вдоволені складом нової Управи відспівали зокрема сердечне „Многолітствіє" голові І. Рожанковській, яка погодилася ще раз очолити організацію і яка після нещасливого випадку в часі святочного полуденку в неділю 27-го травня, появилася на залі у візочку, щоб подякувати за довір'я і перевибір.

XX Конвенція СУА проходила від початку до кінця у діловій атмосфері та була переповнена нарадами і панелями, з яких за вийнятком панелю жіночої конференції в неділю по полудні, майже всі інші відбувалися по два рівночасно. Нарадами проводила обрана в суботу 26-го травня ранком Президія, яку очолила Ірина Руснак, а її заступницею була Дарія Городиська.

XX Конвенцію відкрито відспіванням національного і союзового гимнів, словом голови Конвенційного комітету Олександри Кіршак, та словом голови СУА І. Рожанковської, яка відтак попросила до Почесної президії: почесну голову СУА Лідію Булачинську, голову СФУЖО Марію Квітковську, заступницю голови Союзу Українок Канади Василину Бойко-Даркович, Ніну Строкату-Караванську, Надію Світличну та почесних членок СУА Олександру Різник і Лідію Крушельницьку.

В осередку уваги першої сесії Конвенції стояло слово уступаючої голови І. Рожанковської, в якому вона нав'язала до відзначування 100-річчя Українського Жіночого Руху та перейшовши коротко історію його аж до сьогоднішнього дня вказала на нехтування жіночою працею в українських громадських організаціях та підкреслила постійну релігійну толерантність жінок, як теж їхню всеукраїнську одність. Своє слово вона закінчила під оплески учасниць заявою кожночасної готовости співпраці з об'єднаною українською громадою.

Після звітів фінансового і Контрольної комісії переведено коротку дикусію та уділено абсолюторію уступаючій Головній управі.

Спільний полуденок в суботу, 26-го травня, мав внутрішньо-організаційний характер та провадила ним секретарка Головної Управи Аня Дидик. Тут учасниці Конвенції були гостями Округи Ню Йорк, від якої вітала їх голова Лідія Маґун, яка в доказ вдячности членкинь СУА вручила І. Рожанковській китицю квітів, а голови Округ СУА зайняли місце при почесному столі.

Під час сесії промовляє голова СУА І. Рожанковська, біля неї (справа: Дарія Городиська, заступниця предсідниці Конвенції.

(фота: ред. Марта Доломисць „Укрїанський Тижневик")

В часі полуденка наділено почесним членством в СУА трьох виїмково заслужених членок, а це поетесу Наталію Лівицьку-Холодну за її працю при редаґуванні „Нашого Життя" і при виданні книжки Олени Косач-Кривинюк про Лесю Українку, Любов Дражевську за поміч у виданні цієї ж книжки та за численні публікації для Українського Музею, і Ольгу Муссаковську за її довголітню жертвенну працю на різних постах в СУА. Зворушені почесні членки, під оплески присутніх дякували за це відзначення, а Н. Лівицька-Холодна відчитала при тому декілька віршів із збірки „Сім літер". Відтак Ольга Гнатейко, голова Комісії відзначень, враз із головою І. Рожанковською вручили окреме відзначення 15 найкращим відділам СУА, з яких на першому місці станув 47-ий Відділ з Рочестеру. Окреме признання висловлено 21 відділам СУА, які ведуть тепер світлички для дітей.

Пополуднева сесія в суботу, 26-го травня ц.р., була присвячена доповідям д-р Марти Богачевської-Хом'як на тему „Українська жінка вчора і сьогодні" та д-р Іванни Ратич „Фінанси СУА", а на закінчення відбувся панель про Український Музей та його майбутнє, яким проводила Любов Волинець. У вечірніх годинах учасниці Конвенції відвідали фотографічну виставку спадщини в Українському Музеї та були гостями Округи Ню Джерзі на перекусці в домівці Головної Управи СУА.

Після вислухання раннім ранком Богослужби в українських церквах в неділю, 27-го травня, учасниці Конвенції вже о год. 9-ій зібралися на двох комісіях, що проходили рівночасно до год. 11-ої, а це членства,

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА ГОТОВИЙ ДО ДАЛЬШИХ ПЕРЕГОВОРІВ, — КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, вітаючи міністрів закордонних справ держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) під час парадного обіду в Білому Домі, заявив в середу, 30-го травня ц.р., що кампанія Совєтського Союзу ведена на протязі місяців з метою внести елемент поділу між західними альянтами не була успішною і бастіон проти агресії, тероризму і тиранії сильніший сьогодні, як був перед тим.

Але, не зважаючи на кілька терпких слів сказаних Президентом на адресу комуно-московської імперії і її лідерів, він відмітив, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки завжди готовий вести дальші переговори з Москвою про редукцію міжконтинентальної нуклеарної зброї і будь-якої зброї взагалі. „Якщо СССР буде готовий повернутися до переговорів в Женеві, - заявив Президент, - ми будемо вже чекати на нього, щоб зустріти совєтські пропозиції на півдорозі".

Цю свою пропозицію президент Р. Реґен повторив також під час привітання кадетів летунської академії в Кольорадо Спрінґс і раніше повторяв майже кожного разу під час численних його зустрічей з акредитованими у Вашінґтоні кореспондентами. Як відомо, Совєтський Союз покинув наради в Женеві минулого року, а тепер веде посилену кампанію проти ЗСА в першу чергу і західних держав взагалі, обвинувачуючи Захід в неуспішності переговорів і домагаючись розмонтування і забрання американських нуклеарних ракет Першінґ-2 і крилатих з европейських країн НАТО, ставлячи це як передумову повернення до конференційного стола в Женеві.

Також інші речники Державного департаменту наголошували у своїх коротких привітальних виступах конечність позитивного діялогу з СССР з метою відпруження загальної ситуації і привернення мирної атмосфери й співпраці з державами східнього бльоку. Підтримка ідеї переговорів Урядом ЗСА мабуть буде включена до загального комунікату конференції НАТО. Очевидно, така підтримка вийде на користь закордонної політики Р. Реґена, якому закидають, що він зумисно зупиняє переговори і не бажає, щоб дійшло до редукції нуклеарної зброї, - кажуть політичні аналітики.

Не зважаючи на примирливі заяви міністрів НАТО у Вашінґтоні, цей оборонний союз стремітиме до зрівноваження мілітарної сили між Сходом і Заходом і намагатиметься не допустити до совєтських політичних трюків застрашування, що дуже часто практикує теперішній совєтський лідер Константин Черненко. На конференції і на парадному обіді кількакратно повторювано конечність колективної оборони і це має бути основою дальшої політики НАТО. Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив, що Президент зустрічався опісля з кожною делегацією окремо і обговорював з ними специфічні проблеми в їхніх країнах. Політичні спостерігачі кажуть, що ця зустріч міністрів НАТО була одною з найуспішніших.

Плянується науковий конґрес з нагоди 1000-ліття хрищення України

Кент, Огайо (ПС НР). — У зв'язку з численними запитами від українських наукових установ і громадянства в справі підготови загального українського наукового конґресу з нагоди відзначення 1000-ліття хрищення України, Президія Наукової Ради при СКВУ подає до відома що:

* Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових установ і репрезентант українського наукового життя у вільному світі, уважає, що здійснення українського наукового конґресу належить до головних завдань Наукової Ради у тісній співпраці з українськими науковими установами. Це також відноситься до плянування відповідних наукових публікацій з нагоди 1000-ліття хрищення України;

* У зв'язку з організацією такого конґресу, Президія Наукової Ради стоїть у зв'язку з тимчасовим організаційним комітетом для підготови Конґресу Української Науки у 1000-ліття християнства в Україні, початки якого сягають до 1980 року, коли то за ініціятивою Українського Вільного Університету і Европейського НТШ видвигнено питання влаштування наукового конґресу. Тепер до вищезгаданого тіла входять такі установи: Асоціяція Українських Університетських Професорів, Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі (ініціятор), Український Вільний Університет (ініціятор), Свято-Софіївська Православна Семінарія у Бавнд Бруку, Колеґія ім. св. Андрея у Вінніпеґу, Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді, Українське Богословське Наукове Товариство, Український Католицький Університет в Римі, Українська Вільна Академія Наук у Канаді і Українське Історичне Товариство. Можна надіятися, що й інші українські наукові установи приступлять до співпраці в підготовчому комітеті, який вже тепер має широку науково-організаційну базу;

* Ініціятори вищезгаданого комітету висловили побажання, щоб Наукова Рада при СКВУ стала координаційним чинником в підготові наукового конґресу і тим самим допомогла

(Продовження на ст. 4)

Д-р П. Маґочий доповідав на конференції менонітів

Торонто. — Д-р Павло Р. Маґочий, взяв участь, як представник Катедри Українських Студій при Торонтонському університеті, в Конференції менонітів Російської імперії, яка відбулася 9-10-го травня ц.р. в Колеґії Конрада Ґребля, менонітській інституції при Університеті Ватерлу.

В Російській імперії перші менонітські колонії постали при кінці XVIII століття на території південної України, в самому серці Запоріжжя, на острові Хортиця й біля недалекої Молочної.

Хоч на степах України менонітів зараховували до німецьких поселенців, вони з огляду на свою анабаптистську релігійну традицію, жили окремо від решти німецьких колоній. В XIX столітті, завдяки своїм господарським здібностям, меноніти досягнули в Україні великого добробуту. В часи післяреволюційної анархії, в 1919 році, меноніти зазнали багатьох утисків, а під час колективізації й голодових років 1929-33 великий відсоток менонітів було ліквідовано совєтською владою як куркулів.

Хоч життя менонітів було тісно пов'язане з Україною, меноніти називають, в своїх досить численних північно-американських публікаціях, своєю батьківщиною Росію, або Південну Росію. Д-р Маґочий піддав своїм менонітським колеґам думку, що історія менонітів Російської імперії є властиво частиною історії України. Він теж обґрунтував погляд, що менонітські науковці в своїх майбутніх публікаціях, взявши до уваги українське середовище, серед якого проживали їхні предки, повинні вживати назви „українські меноніти", а не „меноніти російської імперії", чи „російські меноніти".

В конференції взяло участь багато науковців-спеціялістів з декількох країн, серед них був теж керівник Катедри Менонітських Студій при Вінніпеґському університеті, д-р Гері Льовен, уродженець південної України.

В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ ВІДКРИТО ВИСТАВКУ ПРО ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк (УМ) — Понад три роки пішло на підготову виставки „Історія української іміґрації в Америці — збереження культурної спадщини", що відкрилась в Українському Музеї в неділю, 20-го травня ц. р.

Напередодні, в суботу, біля 200 членів громадської організації „Український Музей" і гості-американці прийшли на урочисте відкриття виставки.

Відкриваючи виставку, голова Управи „Українського Музею" д-р Богдан Цимбалістий відзначив величезну роботу багатьох людей, вкладену в підготову виставки, для якої зібрано понад півтори тисячі фотографій, з яких пізніше відібрано найхарактерніші експонати для виставки.

Вид на частину виставки

Д-р Цимбалістий висловив подяку численним людям, що надіслали фотографії, деякі з 1890-их років, також подякував українським установам, що дозволили співробітникам Українського Музею вибрати та позичити деякі фотографії з їхніх архівів.

Промовець привітав присутніх у залі шістьох членів родини Баволяків-Янкович з Пенсильванії, які передали Музеєві 150 фотографій, більшість з кінця минулого століття. Один із братів Баволяків, що був на відкритті виставки, належить до третього покоління українських американців і продовжує м'ясоторгівлю, що заклав його дід.

Куратор виставки д-р Мирон Куропась у своєму виступі сказав, що він віддавна цікавиться історією іміґрації і тепер радий, що ця історія віддзеркалена тут на виставці і задокументована на ній численними фотографіями. Він подякував усім, хто працював над цією виставкою, особливо Христині Певній, яка зібрала, впорядкувала і описала фотографії. Він висловив признання Нюйоркській стейтовій раді мистецтв за часткове фінансування виставки

Гості з великим зацікавленням оглядали виставку: на великих щитах розміщені фотографії та документи, що віддзеркалюють життя кількох поколінь українців у різних ділянках.

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

У ФРАНЦІЇ ЗАКІНЧИЛАСЯ 43-тя з черги французько-німецька конференція, на якій велику контроверсію викликало бажання німецького уряду брати участь у відзначуванні 40-річчя висадки аліянтських військ на побережжі Франції. Бажання участі президента Західньої Німеччини Гельмута Коля у святкуваннях 6-го червня ц.р. викликало протест частини ветеранів Другої світової війни. З того приводу президент Франсуа Міттеран запропонував окреме вшанування полеглих в обидвох світових війнах вояків, з участю німецьких представників, на вересень ц.р.

В ЧАСІ ВІДВІДИН австралійського міністра закордонних справ Билла Гайдена у Москві він висунув питання про долю Андрея Сахарова. У відповідь Андрей Громико заявив, що його уряд не піддасться натискові західних держав відносно покращання долі того широко відомого десидента та його дружини Єлени Боннер.

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ інформують з Афганістану, що там у травні повстанці зістрілили совєтський гелікоптер, в якому був совєтський генерал. Разом з ним загинуло чотири члени залоги гелікоптера, що був на інспекційній поїздці в долині Андараб, де постійно ідуть бої.

У ВИСЛІДІ ВИБОРІВ У ЄГИПТІ партія президента Госні Мубарака здобула 391 місце у парляменті на всіх 448. Не зважаючи на таку велику кількість голосів опозиція радіє своїм успіхом здобувши 57 місць, найбільшу кількість від часу коли в 1952 році військовий переворот закінчив монархістичний устрій у Єгипті.

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ відбулися бійки поміж страйкуючими вуглекопами і поліцією, в наслідок яких арештовано понад 80 осіб, а 64 особи були поранені, в тому багато поліціянтів. Страйк вуглекопів триває вже третій місяць.

В БЕЙРУТІ АМЕРИКАНСЬКІ члени амбасади, як також інші там живучі горожани ЗСА, плянують перенестися в цілості до східньої частини міста, яка в більшості має християнське населення, щоб в цей спосіб запобігти погрозам та атакам на американців зі сторони мусулманського населення у західньому Бейруті.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР КИТАЮ Джао Джіянґ є тепер у поїздці до шістьох країн Західньої Европи, щоб затіснити зв'язки так політичні, як і торговельні. Він вперше відвідає Францію, Бельгію, Швецію, Норвеґію, Данію та Італію, шукаючи з тими країнами кращих відносин та в надії, що ті країни будуть зацікавлені в інвестиції гроша в Китаю. Причиною поїздки є також будівельні пляни в Китаю, з нуклеарними побудовами та копальнями ропи, в яких є зацікавлені західні держави.

ЗАХІДНІ ЖУРНАЛІСТИ інформують, що ще в квітні у Ленінграді невідомі осібняки побили в одному ресторані американського дипломата. Напасниками були совєтські горожани, але причин того випадку досі не вияснено.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, виступаючи в Кольорадо Спрінґс перед кадетами летунської академії заявив, що літні Олімпійські Ігрища все одно будуть успішні, не зважаючи на те, що Совєтський Союз і його сателіти вирішили не брати участи в них, настрашившись, що їхні спортовці втечуть. Спортові ігрища, на думку Президента ЗСА, не можуть бути залежні від політичних махінацій країн, які не є свобідні і спортовці не мають можливости виявити повністю своєї волі. Очевидно, кореспонденти ставили Р. Реґенові ще й інші питання, але він не бажав тим разом відкрито виступати проти Москви і її лідерів, які прийняли рішення про неучасть спортовців з комуністичних країн в Олімпіяді в Лос Анджелесі.

ВИКОРИСТОВУЮЧИ СВОЄ президентське становище і повновласті „надзвичайного стану", Роналд Реґен наказав перевезти до Савдійської Арабії 400 протилетунських ракет і повітряний танкер типу КС-10, щоб таким чином зменшити риск нападу іранського летунства на цю заприязнену з Америкою арабську країну, бо такий напад дуже легко мігби причинитись до поширення воєнних дій на Близькому Сході, зокрема в Перській затоці. До Савдійської Арабії полетіли також 26 інструкторів і спеціялістів Пентаґону, завданням яких буде асистувати савдійцям при згаданій модерній зброї, яка тільки через існуючий там конфлікт і погрози аятолли Хомейні була передана в руки вояків закордонної держави. Минулого року президент Р. Реґен пробував продати Савдійській Арабії 1,200 таких ракет і 1,600 для Йорданії, але відступив від свого пляну, коли стало відомо, що більшість законодавців в Сенаті і Палаті Репрезентантів готові голосуванням зупинити цю трансакцію.

ТРИ ВЕЛИКІ АМЕРИКАНСЬКІ асоціяції боротьби з хворобами пістряка, легенів і серця, пообіцяли активну підтримку для головного лікаря ЗСА Еверетта Купа, який закликає Уряд і американську спільноту виповісти бій тютюновій продукції і посилено працювати в напрямі зменшення куріння цигарет в ЗСА. Д-р Е. Куп мріє перетворити американський нарід в „некурящу спільноту" до 2000 року, хоч деякі, навіть противники куріння цигарет, дуже песимістично оцінюють такі прогнози Купа, кажучи, що тютюнова індустрія має силу, впливи в обидвох палатах Конґресу і гроші, щоб протиставитись таким заходам здоровельних асоціяцій. Дослідники не вірять, що зменшення числа курців можна буде осягнути якимсь спеціяльним законопроєктом, бо це мусить наступити шляхом добровільного зречення і наукових доказів про шкідливість куріння для здоров'я.

У наступному числі Українського Тижневика:

In The Weekly, June 3:

- Oles Berdnyk said to recant.
- Borys Antonenko-Davydovych is dead.
- UACC position paper on UCCA.
- UNA forum, Panorama, Russification, Book notes, plus all our regular features.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подорож Реґена до Европи

Дня 1-го червня ц.р. президент Реґен відлетить з Вашінґтону на 10-тиденну подорож до Европи. Плян цієї подорожі охоплює однаково суто-приватні відвідини Президента в маленькій місцевості в південній Ірляндії, де в 1829 році народився прапрадід Роналда Реґена, Майкел О'Реґен. В основі політичного світогляду Президента лежить традиціоналізм, як одна з прикметних рис всіх консерватистів. Тому годі дивуватися, що Роналд Реґен включив у програму своєї суто-політичної подорожі також суто-приватний епізод, який засвідчить його пієтизм до своїх предків ірляндського роду. Очевидно, що ворожі Англії ірляндські екстремісти зараз же після проголошення пляну Реґена відвідати містечко в повіті Тіпперарі заповіли демонстрацію проти Президента Америки, найтіснішої союзниці Англії. Це буде клопіт для служби безпеки Президента і для ірляндської поліції.

Церемоніяльний характер подорожі Реґена пов'язаний з його відвідинами побережжя в Нормандії, де 40 років тому відбувся історичний висад американських військ під командуванням Двайта Д. Айзенгавера: це було створення того другого фронту в Другій світовій війні, який припечатив долю Третього Райху Адольфа Гітлера. Присутність президента Реґена 6-го червня цього року у Нормандії на церемонії, присвяченій головно жертвам того ґеройського акту, пригадає Франції і цілому світові, що це не хто інший, а Америка, врятувала світ від загрози запанування нацистського терору „юберменшів", бо й битва під Сталінґрадом не закінчилася б поразкою німців, якби не масова допомога Совєтському Союзові зброєю, грішми і харчами з Америки.

Але найважливішими і центральними в цілій отій подорожі Реґена будуть три дні в Лондоні, куди приїдуть лідери Франції, Західньої Німеччини, Італії, Канади і Японії. З британським прем'єром Марґарет Тачер Президент матиме вже й раніше окрему нараду, незалежно від тієї триденної конференції на вершинах — передових країн всього вільного світу. Прибудуть теж до Лондону представники країн Европейської економічної спільноти на окремі наради над економікою світу. Західня преса заповіла вже, що однаково ця історична конференція на вершинах як і окрема економічна нарада буде відбуватися в найкращій атмосфері, бо три і піврічне урядування Реґена перебороло інфляцію і не тільки в Америці, але й у всіх вільних країнах світу, тісно пов'язаних економічно з Америкою, настав період господарської відбудови і повороту до щораз більшої продукції та автоматично, щораз меншого безробіття.

Західня преса передбачає, що ця подорож Реґена буде не менше успішною, як його недавня подорож до Пекіну. Минувся час напружених відносин між Америкою і її західніми союзниками, минувся той час, коли американська преса запитувала: „Де наші союзники?" Уряд Реґена зазнав у своїй закордонній політиці поважних невдач, як ось у Ливані, — але й має поважні успіхи, як привернення довір'я союзників з НАТО до Америки, як лідера вільного світу. Очевидно, західньоевропейські союзники воліли би, щоб відносини між Америкою і СССР покращали, щоб припинилися перегони у зброєнні і щоб Москва перестала побрязкувати зброєю, — бо вони, західньоевропейські країни найбільше загрожені совєтським імперіялістичним походом до Атлантику. Але рішення НАТО встановити в кількох країнах Західньої Европи американські ракети типу Першінґа всупереч всім погрозам Москви — засвідчили єдиний фронт НАТО і перемогу головної тези Реґена, що мир можна осягнути найлегше тоді, коли Захід буде такий сильний, що СССР зацукається у своїх аґресивних імперіялістичних плянах.

Триденна конференція на вершинах у Лондоні матиме масу преважливих справ на своїй черзі нарад. Вічно загрозлива ситуація на Близькому Сході з хронічним ізраїльсько-арабським конфліктом, пов'язаний з цією проблемою міжнародний тероризм, загострена ситуація в обширі Перської затоки зі загрозою перерізання морського шляху, яким пливе до країн Західньої Европи нафта, без якої не може існувати її економіка. Проблема спільного фронту в усіх справах — не тільки Европи, але й Центральної Америки, Близького і Середнього Сходу та єдиного фронту супроти СССР — це велетенські завдання американської дипломатії. Роналд Реґен виявив талант також доброго дипломата. Його зверхня поява, його виступи і авторитет його імени обіцюють успіх який матиме вплив і на листопадові вибори.

Іван Боднарук

БЕНІТО МУССОЛІНІ

Минуло саме сто років від часу, коли народився італійський диктатор і творець фашизму Беніто Муссоліні, як і сорок років пройшло від десанту американських збройних сил на побережжі Нормандії. Ми, українці, згадуємо його нині тому, що спершу він ставивсся прихильно до українського народу та його визвольної боротьби. Між іншим він колись писав: „Українці боронять не тільки самих себе, а й усю Европу. На жаль, в 1938-39 роках, коли він уже був у тісному союзі з Гітлером, не підтримав самостійности Карпатської України, а допоміг Мадярщині й не ставив жадного спротиву супроти плянів Гітлера винищення українського народу та перетворення нашої землі на свій „лєбенсравм". Зате мило згадуємо італійських вояків, яких посилав Беніто Муссоліні на допомогу німцям. Вони завжди гарно поводилися з нашими людьми і сприяли нашим змаганням.

Народився Беніто Муссоліні 29-го липня 1883 року в сім'ї сільського коваля. В молодих роках працював як народний учитель, потім посвятився журналістиці. Тоді ж зацікавився соціялістичним рухом і коли викликав виборчі розрухи, мусів тікати з Італії до Швайцарії. Там тяжко працював, як простий робітник і продовжував брати участь у соціялістичному русі, поки його не випрошено із Швайцарії 1904 року. Коли вибухла Перша світова війна, зголосився добровольцем на фронт. У 1917 році був важко ранений, а видужавши, редагував свій соціялістичний часопис у Міляні.

У час Першої світової війни агітував за тим, щоб Італія приступила до війни по боці Антанти. Редагував офіційний щоденник „Аванті", потім заснував газету „Клясова боротьба" в 1910 році, а в час війни видавав власний часопис „Попльо д'Італія". В 1914 році, причинився до викинення масонів із партії. Бажав зібрати всі італійські землі в італійській державі, а тому що частина їхня була ще під Австрією, був прихильником Антанти, а ворогом Австрії. Коли закінчилася війна, проголосив боротьбу проти комунізму й заснував партію фашистів, очоливши фашистський рух. Уже в 1921 році ця партія мала в італійському парляменті 35 послів. У 1922 році на чолі фашистів, одягнених у чорні сорочки, улаштував Муссоліні славний похід на Рим, після чого, на запрошення короля Віктора Емануїла III, увійшов до уряду й захопив всю владу у свої руки. В 1926 році всі інші політичні партії були поставлені поза законом, а Італія стала тоталітарною державою, в якій Муссоліні був диктатором.

Між італійським урядом і Ватиканом були напружені відносини ще від 1870 року, коли Італія зайняла Рим. Муссоліні закінчив ту боротьбу в 1929 році Лятеранським договором, на основі якого Папа Пій XI зрікся претенсій до Риму в заміну за зовсім незалежну державу Папи, яка почала зватись Ватиканською державою. В час громадянської війни в Еспанії Муссоліні посилав генералові Франко добровольців і зброю. В 1939 році італійське військо анектувало Албанію.

Муссоліні був розчарований вислідом Першої світової війни, бо Італія не отримала обіцяних їй у 1915 році в так званому Лондонському договорі італійських земель від розбитої Австрії, тому Муссоліні з фашистами повів боротьбу за з'єднання всіх італійських земель. Назва фашизму пішла від слова фашо, себто в'язанки різок, що їх носили в давньому Римі ліктори перед консулами на знак їх влади, дисципліни й кари за порушення законів. На перших зборах фашистів у Міляні 23-го березня 1919 року намічено боротьбу на два фронти: проти комуністів і проти демолібералів, що відзначилися духовою порожнечею та занадто потурали чужинецьким впливам.

Опинившись на чолі італійського уряду, Муссоліні виявив радикальні соціялістичні тенденції, але поборював демократів і прямував до диктатури. До 1935 року Муссоліні, як ідеолог і провідник („Дуче") фашизму, ставився неприязно до націонал-соціялістичного руху Гітлера в Німеччині. Але потім захопився ідеєю італійської імперії і розпочав війну з Абесінією, а це довело до конфлікту з колоніяльними імперіями Франції і Великобританії та зближення з гітлерівською Німеччиною. Створення „Осі Рим-Берлін" започаткувало добу співпраці з Гітлером і Японією, яка в міжчасі стала теж членом цієї „Осі". В наслідок того також в Італії проголошено в 1938 році расистські закони. В часі Другої світової війни італійське військо воювало в Греції, в Совєтському Союзі, у Франції, на Балканах і в північній Африці. Однак, італійцям не щастило і Гітлер взяв італійську армію під свою контролю. В липні 1943 року, скоро після того, як альянти зробили висадку й повели офензиву, Велика Фашистська Рада казала арештувати Муссоліні. Але в серпні того ж року німецькі парашутисти під проводом Скорцені звільнили його. Тоді Муссоліні дістав владу над північною Італією. Але в квітні 1945 року прийшла капітуляція. Муссоліні пробував із своєю любкою Клярою Петаччі втекти до невтральної Швайцарії, але 28-го квітня був схоплений протифашистськими партизанами і розстріляний. Його труп привезли до Міляну й там повісили на головній площі догори ногами.

„Вияв признання і пошани"

(Слово д-ра Б. Цимбалістого на відкритті нової виставки УМ у Ню Йорку 19-го травня 1984 року).

Дозвольте привітати вас усіх на цьому відкритті нашої чергової виставки. Це є фотографічна документація життя української громади в Америці.

Цю виставку довго приготовляли. Ми плянували її відкрити кілька місяців тому, але мусіли відсунути. Коли ми заплянували цю виставку ніхто не уявляв собі, як багато часу та зусилля потрібно, щоб її підготувати. Річ у тому, що в нас не було ніяких загальних архівів, упорядкованих документів, списаної історії. Треба було починати від основ, робити піонерську працю, тобто просити усно, писати, їздити, вишукувати фотографії. Велику допомогу давали нам поодинокі відділи СУА.

З діячок СУА я хотів би відзначити особливу допомогу Лідії Гладкої, Марії Савчак, Олександри Шуст, Люби Волинець. Вони постійно пам'ятали про збіркову акцію і використовували кожну нагоду, особисту зустріч, прилюдні сходини, щоб прохати світлин на цю виставку, а як треба було, то й їхати по них.

Були також поодинокі люди і родини, які відразу відгукнулися, зрозуміли бо важливість акції Музею у збереженні фотографічних документів про життя українців в Америці. Згадаю тут рід Баволяків із Пенсильванії, які передали 150 фотографій, тим цінних, що вони походили з кінця XIX сторіччя. Як добре вони розуміють значення цієї роботи Музею, може послужити факт, що з нагоди відкриття цієї виставки вони приїхали до Ню Йорку й матимуть свій родинний з'їзд.

Вітаємо вас усіх із роду Баволяків, дякуємо вам за ваш зворушливий приклад співпраці. Бажаємо приємної родинної зустрічі.

Я хотів би також відзначити особливу співпрацю Агнес Палагнюк з Норт Дакоти, Галини Миронюк з Міннесоти, подружжя Анни і Івана Настюків з Ірвінґтону, Ольги Ткачук, які збагатили нашу збірку й допомогли цій виставці. Редакція „Свободи", також Культурно-освітній Осередок у Бавнд бруку та діоцезальна бібліотека в Стемфорді дозволили нашим співробітникам вибрати та позичити деякі фотографії з їхніх архівів.

Усім їм і тим, кого не згадав, щире спасибі за вашу допомогу у збиранні фотографій.

Збирання фотографій — це тільки початок. Одержавши фотографію, треба було додати її опис, її ідентичність. Без того вона безвартісна. Треба було дізнатися, кого і що фотографія представляє, коли вона була зроблена, треба було перевірити титули осіб, назви організацій, і т. п.

На щастя, Музей мав співробітницю Христину Певну, яка пірнула в ту роботу усією душею. Як треба було поїхати до Шамокіну за якоюсь фотографією, вона і Марійка Шуст туди поїхали. Х. Певна зуміла упорядкувати Фотографічний Архів Музею, який тепер складається з біля тисячі фотографій, поробила копії з важливіших з них, подбала про їх збереження, загорнувши їх в безкислотний папір. Завдяки їй постав при Музею Архів фотографій.

Коли кілька місяців тому прийшов час підготови виставки, усі співробітники Музею, під досвідченим і здібним керівництвом М. Шуст працювали днями і вечорами. Працювали крім Х. Певної і адміністраторка Музею Дарія Байко, Іка Кознарська-Казанова, Ліда Гайдучок, помагали наші студенти- два брати Данилюки, А. Бідяк.

Як це бувало, при підготові попередніх виставок М. Шуст, Люба Волинець попросила навіть свого батька приїхати з Коннектикату і працювати по 12 годин денно протягом кількох тижнів. Уся ця підготова відбувалася в тому самому часі, коли йшли готування до першої пересувної етнографічної виставки в Трентоні, відбувалися Великодні програми, треба було писати нові прохання за дотації або давати звіти і точний розрахунок за передані дотації.

Глядачеві збоку може важко зрозуміти, чому ця виставка вимагала аж так багато часу і зусилля багатьох осіб. Нагадаю тільки, що наш каталог, усі написи під знімками в каталозі, всі написи на виставці є двомовні. Це є щось більше як подвійна робота, бо треба багато часу витратити на точний переклад різних назв, титулів, поодиноких виразів. Дослівно десятки разів наші працівники Музею телефонували до проф. Юрія Шевельова за порадами. І проф. Шевельов терпеливо приймав ці телефони й давав свої цінні поради. Ми йому дуже зобов'язані за цю допомогу і ми йому вдячні, що від самого початку постання Музею він став його великим прихильником, дорожить ним, слідкує за його розвитком і часто служить нам своїми порадами в різних справах.

Нагадаю також, що кожну фотографію треба було побільшувати для цієї виставки, а поменшувати для каталогу, треба було укладати підписи під цими знімками. В каталозі є 270 фотографій.

Справді це було надлюдське зусилля з боку М. Шуст та усіх співробітників Музею. За це їм належиться велике признання та глибока вдячність від Управи Музею та всієї української громади.

І хоч працювали днями „вікендами", вечорами і ночами, нам не вдалося мати каталог на день відкриття цієї виставки. Він ще в друку в Рочестері і за кілька днів

Закінчення на ст. 3.

Д-р Роман Барановський

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА ПІСЛЯ ІУ СКВУ

(Доповідь виголошена у Чикаго 1-го квітня 1984 року)

I.

Говорячи про ситуацію в нашій українській громаді в Америці після ІУ Світового Конґресу Вільних Українців у Торонто на початку грудня минулого вже 1983 року, можна б нав'язати до актуального тепер передвиборчого гасла між кандидатами Демократичної партії і спитати „Where's the beef?" себто, переносно кажучи: У чому справа?

Для з'ясування поставленої в заголовку цієї доповіді ситуації, тобто подати загальну характеристику американської України після ІУ СКВУ, необхідно, думаю, пригадати бодай дещо головніше з того, що заіснувало в нашій українсько-американській громаді в часі від названого вже „безславним" XIII Конгресом Українців Америки в жовтні 1980 року та досі ще досить обережно окреслюваним як успішним ІУ СКВУ в листопаді-грудні 1983 року.

Справа XIII Конгресу добре відома: Організації Українського Визвольного Фронту остаточно рішили здійснити свій давній плян та „перебрати" 40-літній УККА „за всяку ціну", нехтуючи постановами статуту і правильника, як у підготові, так і веденні Конґресу. Результат ще у свіжій пам'яті: представники 27-ох крайових організацій-членів УККА вийшли з залі нарад Конґресу та оформили Комітет за Правопорядок в УККА. Після двох з половиною років — витрачених на намагання привернути цей правопорядок в УККА — витрачених з уваги на непоступчивість речників Визвольного Фронту, які тепер вже виступали — і далі виступають — під фірмою УККА, Комітет за Правопорядок в УККА переформувався на Українську Американську Координаційну Раду, нав'язуючи до УККА та його „світлих традицій" з-перед XIII Конґресу.

Організації Визвольного Фронту не тільки відмовлялися та відкидали всі намагання Комітету за Правопорядок в УККА, але пробували свою акцію „перебирання" поширити й на інші крайові установи, зокрема на наші братські союзи, головно на Український Народний Союз у зв'язку з його 30-ою Конвенцією в 1982 році. У підготові до цього був навіть незаконно оформлений комітет — швидко переназваний на Комісію за правопорядок в УНС. Результат відомий: затія закінчилася повним провалом і Визвольному Фронтові не тільки не пощастило з „перебранням" УНС, але і втратою сімох своїх постів в Головному Уряді УНС — із дотогочасних 11 радних. Згодом один із чотирьох зрезиґнував добровільно.

Після 30-ої Конвенції УНС преважливий вплив на дальший розвиток подій у цьому відношенні мало відоме „Звернення Української Католицької Ієрархії" у вересні 1982 року, що його підтримали Блаженніший Патріярх Йосиф та первоієрарх Української Православної Церкви Блаженніший Митрополит Мстислав.

До цього долучилися рішення братського Союзу Українців Католиків „Провидіння" відкликати своїх представників із „перебраного" Визвольним Фронтом УККА та благородна місія предсідника „Провидіння" о. шамбеляна Степана Чомка посередництвом вплинути і допомогти у заходах для привернення правопорядку в УККА.

Були ще й інші заходи для остаточного привернення правопорядку в УККА, включно із спробою посередництва з боку сен. Павла Юзика, як невтрального діяча з Канади, але все зустрічалося тільки з відмовою з боку Визвольного Фронту, зглядно його речників.

Логічним наслідком і рівночасно найбільш промовистим справжнім голосом народу у цій справі була „згадка самим і пригадка іншим" комуномосковського голодоморства України у його 50-річчя, що її, цю згадку і пригадку, блискучо зорганізував і перевів при найбільш активній підтримці практично всієї громади за виїмком Визвольного Фронту, окремий Крайовий Комітет під проводом проф. д-ра Петра Стерча. Визвольний Фронт цю „згадку і пригадку" не тільки бойкотував, але ще й активно виступав проти неї.

Так коротко сказавши — виглядала ситуація у нашій громаді напередодні ІУ СКВУ. Не було, бо й не могло бути, оправданого сумніву, що новостворена Українсько Американська Координаційна Рада була логічним переємником і продовжувачем репрезентаційних традицій УККА з-перед XII Конґресу, на якому Визвольний Фронт протизаконно — лагідно сказавши — присвоїв собі ту назву.

Цю акцію підтримали дві найстарші братські установи, УНС і УБС, а за ними численні інші — практично всі поза ВФ — установи. Значить, наша УАКРада могла і мала на це всі підстави, щоб вимагати виключности в репрезентації українців Америки в СКВУ. Справа цієї репрезентації насамперед опинилася на форумі пленарної сесії Секретаріяту СКВУ, яка вирішує справи узгідненням.

(Закінчення на ст. 3)

Ігор Витвицький

СЛІД, ЯКИЙ ЗАЛИШАЄТЬСЯ

III

Винуватцями, річ ясна, мусіли бути тільки „ворожі контрреволюційні елементи" — поза партією і такі, що пролізли в партію. Про це говорилось уже в постанові ЦК КП/б/У з 20-го листопада 1932 року. Про це було сказано теж в постановах ЦК ВКП/б/ з 14-го грудня 1932 року і з 24-го січня 1933 року, де ще й уточнено, що йдеться про „петлюрівські та інші буржуазно-націоналістичні елементи".

Так почалась чергова кампанія проти „петлюрівських та буржуазно-націоналістичних елементів", яким тепер пришили ще й зірвання хлібозаготівлі.

Для переведення тієї кампанії був відряджений в Україну Павло Петрович Постишев, вивірений партієць і довірений „батька трудящих". Не зважаючи на те, що його настановлено тільки другим секретарем КП/б/У і секретарем харківського Обкому, його повновласті були широкі. Його спеціяльною місією було ліквідувати загрозу українського „буржуазного націоналізму", яка назріла в час т. зв. „українізації", відомого процесу національного відродження, що проходив в Україні в 1920-их роках. (Сьогодні ми знаємо, що в Україні можлива тільки русифікація.)

Прибувши в Україну із штабом підручних з кінцем січня 1933 року, Постишев зразу приступив до діла. За його директивами проходила всеохопна чистка партійного апарату, адміністрації й колгоспів. Про розміри тих репресій подають вичерпні відомості різні дослідницькі праці. Тут вистачить згадати, що з самих основних кадрів режиму, тобто з КП/б/У вичищено більшість членства, а з ЛКСМУ, тобто з комсомолу України виключено майже дві третини комсомольців.

Особлива увага була відведена народному комісарові освіти Миколі Скрипникові, якого в Москві вважали покровителем „буржуазно-націоналістичної диверсії". Усунений із свого становища через місяць після прибуття Постишева і постійно цькований, він, як відомо, покінчив самогубством у липні 1933 року. В травні того ж року теж покінчив самогубством письменник Микола Хвильовий, якого слід уважати найвидатнішою постаттю цього короткого періоду відродження.

У своїх публічних виступах Постишев ставив справу руба, як от, наприклад. „Бий їх цю націоналістичну наволоч, яка тут розперезалась, знахабніла й почувала себе чудово." (Зібрані промови П.П.Постишева п.н. „В боротьбі за ленінсько-сталінську національну політику партії", Київ 1935.) Не відставав і Коссіор. У згаданій вище доповіді в лютому 1933 року він погрожував: „Вигнати з колгоспів, а також з апаратів МТС і заморганів куркульські, петлюровські, махновські та інші контрреволюційні елементи..." Два роки пізніше на з'їзді Рад Київщини Постишев заявив: „У 1933 році ми розгромили класового ворога, який намагався використати колгоспи для своєї антирадянської роботи і висадити колгоспи в повітря зсередини".

Не від речі буде згадати, що обох їх — Постишева і Коссіора–постигла згодом така ж доля, як і їхні жертви. Через кілька років вони обидва були деґрадовані і за всіма правилами мафіозної практики ліквідовані. Постишева переведено в 1937 році на підрядне становище в РСФСР і пізніше по ньому слід застиг, а Коссіора „пустили в расход" у 1939 році після того, як він „признався" у шпигунстві для Польщі.

Погром, який проходив в Україні за панування Постишева, мав подвійне спрямування. Це був погром у вищих прошарках суспільства різними неприхованими засобами і такий, що його намагались приховати — голодом на селі. В зимі й на весні 1933 року, коли голод на селах України доходив до крайніх меж, партійні тузи обходили його мовчанкою. Вони очевидно зберігали партійну лінію, яка в цьому відношенні обов'язує до сьогодні. Виїмком можна вважати виступ Терехова, попередника Постишева на становищі другого секретаря ЦК КП/б/У, який відважився заговорити про голод перед Сталіном. Вислід був такий, що „вождь трудящих" його викпив, після чого його деґрадовано, а згодом він опинився на засланні.

Вмираючих з голоду селян неможливо було не помічати. Їх помічав кожен, хто жив, чи був в Україні в той час. Помічали й такі, що жили поза Україною. Зберігалось чимало свідчень очевидців своїх і чужих, які бачили цей жах власними очима. Ось для прикладу декілька таких свідчень не-українців.

Юрій Мішалов у згаданій вище статті в „Новому Русскому Слові" пише: „Брали квитки до пограничних станцій України, а там, пройшовши невелику віддаль попадали в РСФСР, де можна було розжитись картоплею. Або вже будучи в РСФСР брали квитки ближче Москви, а там пішком і трамваями прорівались в Москву. А в ній хліба на обвал і якого хочеш, без черги. Просто не вірилось при московському хлібному багатстві, що десь умирають з голоду сім'ї, хутори і цілі села. В містах і при залізничих шляхах накопичувались сотні й тисячі трупів".

Російський письменник В. Тендряков у своїй мемуарній повісті п. н. „Смерть" пише: „У Вохрово, районовому центрі, на невеликій площі біля станції, розкуркулені селяни прогнані з України лягали й умирали. Ви звикали бачити там трупи вранці; приїздив віз і робітник із шпитальної стайні Абрам вантажив трупи. Не всі вмирали; багато з них мандрувало по запорошених вуличках, тягнули свої безкровні, посинілі ноги, опухлі з водянки, гляділи на кожного прохожого благальними очима. У Вохрово вони не діставали нічого; щоб одержати хліб на картки, мешканці самі ставали в чергу ніччю ще заки відкрито крамницю. Тридцять три". До повищого треба зауважити, що селян прогнав з України не хтось, а голод.

Польська газета „Ґвязда Полярна" за 7-ме травня 1983 року помістила спогад Людвіки Черскої п.н. „Народовбивство в Україні". Цей спогад авторка закінчує так: „Я бачила трупи, які валялись на вулицях міст. Я бачила вмираючих дітей і матерів. Я бачила голод, що вбивав людей як мухи в країні, яка відома з урожайности землі і яка була шпихлірем Европи. Ця трагедія українського народу була запланована згори і виконана з прецизією. Чи злочинці будуть покарані? Коли?"

(Продовження буде)

Американська...

(Продовження зі ст. 2)

Після того, як пленарна сесія Секретаріяту СКВУ одним голосом речника УККА відкинула справу визнання нашої Ради, ця справа опинилася на форумі самого Конґресу. Перебіг цієї справи був доволі драматичний і про неї я писав доволі вичерпно у своїй статті „ІУ СКВУ: пропаґанда і дійсність", що була поміщена в нашій пресі: („Свободі", „Українських Вістях", „Українському Житті" і „Нашому Голосі".

Кінцевий вислід відомий. Ми — кермуючись добром справи — зрезиґнували з виключности і ІУ СКВУ визнав УАКРаду за рівнорядну і рівноправну з УККА центральну репрезентацію українців Америки із однаковими правами і обов'язками. Така є дійсність! Але, у зв'язку із цією дійсністю, вже досі опубліковано і поширюється багато всіляких вісток і коментарів, які цю дійсність ставлять у цілком іншому світлі, аніж вона заіснувала.

В цих вістках наголошується „великодушність" ВФ, що погодився на прийняття УАКРади та визнати її за рівнорядну і рівноправну із УККА репрезентацію українців Америки, щоб, мовляв, не допустити до того, що на випадок голосування в некористь УАКРади, ці організації, що є в УАКРаді, мусіли б зробити те саме, що вони зробили на XIII Конґресі УККА, тобто вийти із СКВУ.

Усі знають дуже добре, особливо ті, що були учасниками СКВУ, що справа малася зовсім навпаки.

УАКРада, хоч мала повне право вимагати затвердження її як єдиної репрезентації українців Америки, бо УККА перестав нею бути, вона цього не зробила і пішла на компроміс власне для добра справи.

Немає сумніву, що таке компромісове закінчення ІУ СКВУ прийняла наша українська діяспора і, зокрема, наша американсько-українська громада з надією, що нарешті таки пощастить довести до якогось порозуміння з проводом Визвольного Фронту щодо привернення єдности в репрезентації нашої громади. Очевидно, що ці надії подиктовані різними міркуваннями — зокрема, коли мова про „широкі маси", себто загал громадянства — вірою в патріотизм та відданість і готовість в усіх випадках керуватися виключно добром справи.

Минає вже чверть року від ІУ СКВУ і як виглядають ці надії з перспективи того часу?

Насамперед треба ствердити позитивний факт помітного деякого відпруження між громадою і Визвольним Фронтом на місцях, в поодиноких громадах. За такий позитивний факт „на вершинах" треба вважати поступово конкретизовані плянування для спільної політичної акції — протесту і засуду посилюваного русифікаційного народовбивства в Україні — з нагоди 20-річчя відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.

Але, якщо ці позитивні прояви зіставити з іншими — для прикладу згадаймо тільки про статтю Б.Л. під заголовком: „Про світла" і „тіні української політики", що надрукована в останньому (березневому) виданні „Вісника" ООЧСУ, то й без пригадки практик того угруповання в минулому можна справді тільки „без надії сподіватися", що коли ж нема доброї волі, то може бодай здоровий глузд до них промовить. А цей здоровий глузд це — сміло можна сказати — соборна громада в нашій УАКРаді і їх одна партія під назвою УККА, що крім назви не має нічого спільного з УККА з-перед XIII Конґресу. А щоб не було сумніву, назву в поазбучному порядку ті наші крайові організації, що вже є членами нашої Ради:

Американці в обороні людських прав в Україні, Асоціяція Українців Америки, Братство колишніх Вояків УДУНА, Братство Січових Стрільців, Демократичне Об'єднання бувших Репресованих Українців у Совєтському Союзі (ДОБРУС), Зарево, Запороже, Карпатський Союз, Координаційний Комітет Українсько-Американських і Американсько-Українських Ветеранських Організацій, Молоді Українські Націоналісти (МУН), Об'єднання б. Вояків Українців в Америці (ОбВУА), Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань (ОУРДП), Об'єднання колишніх Вояків УПА в ЗСА, Організація Державного Відродження України (ОДВУ), Рада Прихильників УНРеспубліки, Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, Союз Вояків Українського Резистансу, Союз Земель Соборної України — Селянська Партія, Союз Українських Ветеранів в ЗСА, Спілка Українських Журналістів Америки (СУЖА), Український Братський Союз (УБС), Український Визвольний Фонд, Український Демократичний Рух (УДР), Український Золотий Хрест, Український Народний Союз, Українська Спортова Централя Америки, Чорноморе.

„Вияв признання..."

(Закінчення зі стор. 2)

повинен тут бути. Каталог виданий у двох мовах з довшою студією д-ра Мирона Куропася, куратора виставки про історію української іміґрації.

Довго ми шукали за куратором виставки в околицях Ню Йорку, який знав би добре історію поселення в Америці. Нарешті нам пощастило запросити д-ра Мирона Куропася, який написав текст-студію про українську іміґрацію до каталогу й допомагав вибирати матеріял, — знімки до виставки.

Хочу ще згадати ту величезну роботу яку виконала Любов Дражевська, член Управи Музею, виправляючи мову, доповнюючи тексти, роблячи коректу. На українську мову переклав текст каталогу Вадим Павловський, а редакцію англійського тексту перевів Петро Бейґер.

Усім згаданим особам, що так віддано працювали і допомагали у влаштуванні цієї виставки належить наше признання і вдячність.

Ця виставка є першою спробою систематично висвітлити фотографіями і документами наше життя, наші змагання, наші осяги та успіхи, наше зростання вгору і рівночасно вірність своїм традиціям. Очевидно в такій першій спробі будуть прогалини. Не одному може здаватися, що ту чи іншу ділянку проминули, не показали осягів тієї чи іншої організації. Музей міг влаштувати виставку з тих фотографій, що йому вдалося зібрати. Якщо хтось не подбав, щоб якісь вартісні знімки були передані до Музею, він не може вимагати, щоб їх виставили. Крім того, кожна виставка представляє селекцію; не може показувати всього, що маємо. Про те, що виставити, а що ні, кожний має свою думку. Селекцію до цієї виставки переводила не одна особа, але ціла група людей. З півтори тисячі фотографій треба було вибрати двісті.

До певної міри ця виставка є виявом нашого признання та пошани до попередніх поколінь українських іміґрантів, які хоч мали обмежені ресурси, хоч жили в менш пригожих обставинах (в часі економічної кризи, на тлі загального принизливого ставлення до етнічних груп), проте робили так багато. Вони не лише будували і творили свої церкви, інституції, народні доми, дбали про виховання дітей, але щедро допомагали різним установам та акціям в Україні. Рівночасно вони протестували перед урядовими чинниками проти переслідувань українців в Польщі та в Совєтському Союзі, ширили інформації про Україну, а коли треба було спонзорувати українських втікачів діпістів, вони знову відгукнулися. Працівники нашого Музею, оглядаючи і сортуючи всі ці документи і фотографії, набиралися щораз більшої пошани і подиву до роботи та жертвенности наших попередників.

До речі, оцей Музей, який досить добре розвивається і отримує признання від своїх і чужих, міг бути створений тому, що Союз Українок Америки закупив на початку 30-их років зразки народної ноші від Кооперативи Народного Мистецтва в Львові. Ця збірка стала основою теперішнього Музею.

Коли прийшла нова хвиля іміґрантів після Другої світової війни, робота попередніх поколінь якось призабулася, а самі діячі відійшли в тінь, залишаючи поле для молодших, новоприбулих. Така інституція як Український Музей має своїм завданням зберігати всі пам'ятки нашої історії, уможливлювати її студії. Наша виставка — це не лише вияв нашого признання і пошани до праці наших попередників, але вона повинна закріпити більш збалянсований та об'єктивний образ життя, діяльности та успіхів усіх поколінь української іміґрації в Америці.

У ДОСОНІ, ПА., ВИЛЕТІВ з рейок поїзд компанії Емтремк і 24 особи зазнали серйозного поранення. Усіх осіб на поїзді було 153. Поїзд їхав підмитими водою і дощами рейками біля ріки і тому три вагони зісунулись у воду. Прийшлося рятувати пасажирів з води. Чотири особи при тому були тяжко поранені. Поїзд їхав з Чикаго до Вашінґтону, а сама подія трапилася раненько о год. 7:15 і більшість пасажирів ще спали. Допомога для пасажирів і обслуги, а особливо для поранених, наспіла дуже швидко і потребуючих лікарської допомоги перевезено до шпиталів.

ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ Альваро Маніяна подав у найновішому інтерв'ю, що американське ФБІ вишколює в тій країні членів служби безпеки, які мають прослідкувати політичні переслідування і вбивства. Цей вишкіл проходить вже чотири місяці.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Остапа Бойчука

зложили на ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА в Гарварді:

Родина Покійного $3,000.00; Герматій Павло і Марія $400.00; Угера Нестор і Варвара $250.00; по $100.00 — Дейчаківські Богдан і Марія, Комарницький Богдан, Рудницька Юлія; по $50.00 — д-р Мирон Гарматій, Пастернак Юрій і Ольга, Хомяк Лев, Семанишин Квітка, Антоняк Іван і Іванка; Ментезі Рональд і Роземарі $25.00.

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що в понеділок, 28-го травня 1984 року відійшов у Вічність

св. п.

Володимир Береза

уроджений 21-го лютого 1921 р. в Синевідську Вижнім, член Контрольної Комісії УККА, Відділ в Ню Гейвені та член багатьох українських товариств і установ.

ПОХОРОН — 31-го травня 1984 р. на цвинтарі св. Лаврентія в Ню Гейвені, Конн.

Достойній, опечаленій Вдові Покійного висказуємо наше глибоке співчуття.

Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ в Ню Гейвен

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА

бл. п. д-ра

ПЕТРА БОГДАНСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. в суботу, 2-го червня 1984 р., о год. 8-ій ранку

СЛУЖБИ БОЖІ будуть відправлені також у Відні, Торонто і Віпані.

В смутку

ТАЇСА БОГДАНСЬКА з Родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ НЕСПОДІВАНОГО ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашого Дорогого першого КУЗЕНА І ВУЙКА

бл. п.

Володимира Жовнірчука

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в українській католицькій церкві Царя Христа у Філядельфії, Па., дня 2-го червня 1984 р., о год. 8-ій ранку і

в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., дня 5-го червня 1984 р., о год. 7:30 ранку.

Просимо Друзів, Свояків і Знайомих згадати Покійного в своїх молитвах.

Сповнені глибоким смутком:

ЛЮБОВ САВОЙКА з ріднею
АННА ТИХА
інж. РОМАН і ДАРІЯ ЯРИМОВИЧ з ріднею
інж. АДАМ МОРАЧЕВСЬКИЙ з дружиною і сином
д-р ІРИНЕЙ і СОФІЯ ТЕМНИЦЬКІ з ріднею

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої і Незабутньої МАМИ, БАБЦІ, СЕСТРИ та ТЕТИ

бл. п.

ВОЛОДИМИРИ з ЛИСИНЕЦЬКИХ РУБЕЛЬ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в середу, 6-го червня 1984 року, о год. 8-ій ранку в українських католицьких церквах св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., св. Володимира в Гемстед, Н. Й.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку Всечеснішому о. Пароховi М. Кучмякові за похоронні відправи, о. М. Перетяткові за відвідини Покійної у лічниці та уділення Найсвятіших Тайн.

Щиро дякуємо Родині, Приятелям і Знайомим, що віддали Покійній останню прислугу.

Щиро дякуємо п. Славі Олесницькій за прощальні слова, а паням 28-го Відділу СУА за зложення квітів на домовину.

Щиро дякуємо проф. Іванові Зєликові за прощальні слова над гробом.

Наша щира подяка Всім, хто жертвував Святі Літургії, за вінки і квіти, що прикрасили домовину нашої Найдорожчої Мами, та Всім, хто зложив датки на народні потреби.

Щиро дякуємо за листовні, телефонічні та усні вислови співчуття в часі нашого горя.

Щиро дякуємо п-тву Г. і Р. Мигалям і Данкові Гивелеві за допомогу в приготуванні поминок і Всім, хто причинився до звеличання пам'яті Покійної.

Пожертви на СВЯТІ ЛІТУРГІЇ:

о. Е. Шараневич, Е. і В. Білани, О. і Р. Бойки, М. і Г. Гивелі, Д. Гивель, Л. і В. Гладкі, І. і О. Голинські, Л. і д-р І. Гури, К. Долинська, Л. і А. Долинські, Д. і Ю. Долинські, Н. і Р. Канюки, д-р Л. і д-р Я. Ляшевичі, І. Олесницька, Т. Рабій, Л. Рудзінський, Л. Рубель, Т. Рубель, Л. і М. Стебельські, Н. і О. Сиґіди, Л. і І. Турянські, А. і О. Твардовські, Е. і А. Харків, М. і Н. Ходновські, І. і Я. Яворські.

Пожертви на ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ у Римі:

по 50.00 дол. — Я. Дутка, о. Дутка, П. Слоневська, Д. і А. Слоневські, М. і Р. Слоневські;
по 30.00 дол. — М. Банах;
по 25.00 дол. — К. і В. Воловодюки, О. і М. Гнатейки, Г. і Л. Ґуралі, І. і Ю. Охримовичі;
по 20.00 дол. — Х. Голубець, Л. і Ю. Олесницькі, Е. і Ю. Харченки;
по 10.00 дол. — М. і С. Гриців, М. Матіяш, Л. і Д. Пенцаки, М. і В. Свинтухи, Л. і І. Турянські.

Пожертви на СИРОТИ в Бразилії:

по 50.00 дол. — О. Попович;
по 30.00 дол. — З. і В. Бірнацькі, С. і І. Зєлики;
по 25.00 дол. — У. і М. Бабюки, М. і О. Гельбіґ, А. і Б. Кравчуки, Я. і д-р М. Крижановські, Л. Лапичак, д-р Л. і д-р Я. Ляшевичі, С. і О. Олесницькі, Л. і Б. Паславські, М. і Б. Полянські, А. і Е. Ратичі, д-р Л. і д-р Ю. Стефанівські, д-р І. і З. Терлецькі, М. Шарко, д-р С. і д-р Б. Шебунчаки;
по 20.00 дол. — М. Банах, Я. Дутка, Н. і В. Клапіщаки, д-р Х. і д-р Ю. Макейдо, О. і Ю. Стеранки, Н. і І. Хоми, Я. Шарко;
по 15.00 дол. — Г. Чехут;
по 10.00 дол. — Х. і Н. Баранецькі, Л. і Б. Величковські, К. і І. Гапії, Я. і Б. Жеребецькі, І. і Р. Лавровичі, В. Мицьо, О. і С. Парубчаки, О. і П. Семенюки, Е. і М. Цяпки, О. і І. Юрчуки.

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку:

25.00 дол. — Ю. і М. Савчаки.

ІРЕНА СИГАЛІВ і
ТАЇССА ТУРЯНСЬКА з родинами

Головна Редакція Енциклопедії Українознавства і Дирекція Історично-Філософічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка

в глибокому смутку повідомляють, що 25-го квітня 1984 року, несподівано, помер в Едмонтоні, Канада, на 65-му році життя

бл. п. проф. д-р

Іван Лисяк-Рудницький

професор Альбертського Університету, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, співробітник Енциклопедії Українознавства та видатний дослідник і автор багатьох праць з історії України.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ 4-го ЧЕРВНЯ 1984 р. буде відслужена

Заупокійна Літургія з Панахидою

в СОБОРІ СВ. ВОЛОДИМИРА в ПАРИЖІ.

Достойній Дружині і Родині Покійного складаємо глибоке співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що 28-го травня 1984 р. упокоївся в Бозі, на 63-му році життя,

наш Найдорожчий МУЖ і БРАТ

бл. п.

Володимир Береза

народжений в Синевідську Вижнім, Україна

ПОХОРОН — 31-го травня 1984 р. з церкви св. арх. Михаїла в Ню Гейвені, Конн., на місцевий цвинтар св. Лаврентія.

Горем прибиті:

НІНА — дружина
ОМЕЛЯН — брат
ОЛЬГА — сестра в Україні

З глибоким сумом повідомляємо що, 29-го травня 1984 року, на 79-му році життя упокоїлась в Бозі

бл. п.

ОЛЬГА КІГІЧАК з ЛОПАТЯКІВ

вдова по бл. п. Юрієві Кігічак, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

ПАРАСТАС в четвер, 30-го травня 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню Литвин і Литвин, Юньйон, Н. Дж.

ПОХОРОН в п'ятницю, 1-го червня 1984 р., о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

донька — НАДІЯ з чоловіком ІГОРЕМ і дітьми АДРІЯНОЮ і МАРКОМ
син — ІГОР з дружиною МАРІЄЮ і дітьми ТАРАСОМ і ДАНИЛОМ
син — д-р ЮРІЙ з дружиною НАДІЄЮ і дітьми РОМАНОЮ, ТЕТЯНОЮ, НАДЕЮ та ЮРЧИКОМ
Ближча та дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

XX Конвенція...

(Закінчення зі ст. 1)

Загальний вид на залю нарад

Голова СУА І. Рожанковська передає плоскорізьбу Н. Кобринській голові Крайової ради жінок Америки Ненсі Баркер під час недільного полуденку, на якому Н. Баркер виступила зі словом привіту. Справа — ведуча полуденку Марта Федорів.

Під час полуденку в неділю (зліва): Мерінелл Салливан, екзекутивний директор Крайової ради жінок Америки, проф. д-р Марта Богачевська-Хомяк; Наталія Чапленко, почесна членка СУА.

Голови Окружних Управ запалюють свічечки на символічному „Дереві життя": Лідія Магун (Ню Йорк), Ірина Чайківська (Ню Джерзі) і Евстахія Струтинська (Чикаго).

якої модератором була Марія Крамарчук, і пресової, де модератором був мгр Остап Олесницький. В дальших двох годинах радили комісія зв'язків, якою проводила І. Куровицька, і виховна під проводом Марти Данилюк.

Святочний полуденок з участю 396 осіб, в тому багато гостей та представників церков і організацій зайняв полудневі години та протягнувся зі своєю обширною програмою майже до 5-ої по полудні. Це обмежило дещо час на панель жіночої конференції та не дозволило після вислухання доповідачів до продискутовання проблем у менших групах, як було запляновано.

Вщерть виповнена заля з цікавістю вислухала дещо песимістичні своїм висновком статистичні дані про українську мову в ЗСА і її майбутнє проф. Олега Воловини та аналізи запитника, який вислано до організації і жінок, що фахово зробила Мирослава Ваньо. Про ролю батьків і молодечих організацій у вихованні говорила Наталка Кормелюк, про проблеми української громади з психологічної точки бачення проф. Іван Головінський, а Катерина Чумаченко представила можливості пропаґанди української справи у Вашінґтоні. Ці три доповіді мали радше інформативний характер, однак, ані доповіді, ані дискусія, якою вели модератор д-р Лариса Онишкевич, не могли принести відповіді на пекуче питання — тему панелю: яке буде майбутнє української спільноти в ЗСА. Слід відмітити, що в дискусії не забрали слова молодші віком слухачі, для яких в першу чергу панель був призначений.

Пізнім вечором в неділю закінчилися наради Статутової комісії та Комісії двомовних відділів, які мали внутрішньо-організаційний характер.

Вже о год. 8-ій ранку в понеділок, 28-го травня почали свою працю дві комісії, які діяли однобіжно, а це Суспільної Опіки під проводом Анни Кравчук та Комісії для справ культури, модератором якої була Оксана Ленець. Ця остання зібрала велике число слухачів з уваги на участь в ній таких мистців як Яків Гніздовський, Любослав Гуцалюк, Андрій Добрянський.

Пленарна сесія останнього дня нарад зібрала учасниць для вислухання незвичайно цікавої доповіді молодої дослідниці совєтської політики д-ра політичних наук і професора Бостонського університету Зеновії Сохор на тему „Сучасних змін в СССР і проблем національностей". Її цікава аналіза сучасного стану і передбачення відносно русифікації на майбутнє дали слухачам нову перспективу до тих так болючих проблем.

Довга дискусія над змінами статуту, вибір нової Управи на чергову каденцію, схвалення підвищення вкладки для звичайних та вільних членів, звіти комісій і резолюції виповнили дальший перебіг нарад заключного дня Конвенції. В ньому окремою точкою було тепле прощання редактора „Нашого Життя" Уляни Любович, яке перевели голови Округ СУА, вручивши їй китицю квітів. Численні загальні та організаційні резолюції представила голова Резолюційної комісії д-р Теодозія Савицька, які після одобрення Конвенцією має опрацювати і проголосити Головна Управа. В них крім привітань церковним ієрархам та жінкам в Україні червоною ниткою проходило бажання бути чинником консолідації і об'єднання не лише в усіх українських жіночих організаціях, але загального українського життя. Багато місця віддано також Українському Музеєві, успіхи якого треба продовжувати в майбутньому, як також з окремою увагою наголошено потребу збереження української ідентичности та української мови.

Перед новою, обраною на три наступні роки Головною управою СУА, стоїть важке і відповідальне завдання перевести усі постанови XX Конвенції в життя.

Плянується...

(Закінчення зі ст. 1)

в організації наукового конґресу спонзорованого українськими науковими і науково-навчальними установами у вільному світі. Президію Наукової Ради запрошено взяти участь в підготовчих нарадах комітету для організації загального українського наукового конґресу, які мали відбутися в Мюнхені у травні 1984 року. Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових установ, завжди допомагає українським науковим інституціям, які діють на користь української науки.

* Віримо, що українські наукові і науково-навчальні установи у співпраці з Науковою Радою при СКВУ причиняться до тривалого відзначення 1000-ліття християнства в Україні і цей всеукраїнський науковий конґрес буде здійснений. У зв'язку з цим також плянуються відповідні наукові видання, які причиняться до повного відзначення 1000-ліття християнства в Україні.

* Президія Наукової Ради при СКВУ буде періодично інформувати наукові установи і українське громадянство про підготову наукового конґресу і інших наукових конференцій, а також про готування відповідних наукових публікацій пов'язаних із відзначенням 1000-ліття хрищення України.

В Українському Музеї...

(Закінчення зі ст. 1)

Фотомонтаж про УКЦеркву

Виставка починається з відділу „Історичний шлях українців в Америці". Знімки з кінця минулого та початку цього століття показують українців на роботі біля вугільної шахти в Пенсильванії та палубу океанського пароплава, наповнену іміґрантами. Українці, що тоді переселялися до Америки здебільшого були безземельними бідними селянами із Західньої України. Були також євангелисти (штундисти) з Наддніпрянської України, що тікали від релігійних переслідувань. На одній знімці увічнено групу літніх чоловіків у кожухах і високих смушкових шапках

У відділі „Культурне життя американських українців" показано перші хори, засновані в 1890-их роках. Велика афіша реклямує виступ українських танцюристів у приміщенні Метрополітальної опери в Ню Йорку в 1931 році. На фотографії 1950-их років—фраґмент вистави „Леся Українка" Театру-студії в Ню Йорку під керівництвом колишніх провідних артистів театру „Березіль" Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської

Фотографії ілюструють досягнення українців у галузі техніки й економіки: міст через ріку Міссісіпі проєктувала фірма у Ню Йорку, яку очолює інж. Мирон Лепкалюк. Багато крамниць і підприємств належать українцям.

Серед матеріялів, що свідчать про політичну діяльність українців в Америці, є знімки делеґацій українців до Білого Дому, і політичних маніфестацій, включно з масовою демонстрацією у Вашінґтоні в жовтні минулого року, коли тисячі українців з'їхались з усієї Америки щоб вшанувати жертви масового голоду в Україні в 1932-33 роках та звернути увагу світу на злочини комуно-московської влади, яка знищила в ті роки сім мільйонів українців.

Під час виставки відбувається безперервний показ прозірок у супроводі озвучених пояснень. Прозірки виконала Дарка Байко.

Урочисте відкриття виставки завершилося товариською зустріччю і перекускою, що їх приготували добровольці, які допомагають Музеєві в багатьох ділянках його праці.

Дещо про табори на „Бобрівці"

Нова Окружна таборова комісія „Бобрівка" вже відбула кілька своїх сходин, на яких намічено плян праці і програму таборів.

ОТК є в такому складі: пл. сен. Володимир Лучкань, голова; пл. сен. Юрій Катречко—заступник голови; пл. сен. Валентина Чудовська—секретар, Надя Катречко—скарбник; пл. сен. Ігор Рудько—референт булав; члени: ст. пл. Мирон Ґудз, пл. сен. Наталка Рудько, Павло Черепаха, Рома Черепаха, пл. сен. Зенон Ушак, пл. сен. Юрій Третяк, ст. пл. Всеволод Петрів, пл. сен. Адам Василишин, пл. сен. Мирослав Троян, пл. сен. Роман Платош, пл. сен. Соня Платош.

Ревізійна комісія: пл. сен. Петро Пришляк—голова; пл. сен. Василь Пелещук—заступник голови; пл. сен. Володимир Шуст—член.

ОТК і курені „Хмельничанків" підготовляють всі чотири табори. Поза пластовою тематикою буде у програмі плавання на гумових тюбах по річці Фармінґтон, спільні прогульки в гори з таборовиками з „Вовчої Тропи". Спорт водний—на вітрильниках і човнах та стилеве плавання. Курс самооборони—на базі східних способів боротьби; курс української мови для таборовиків, що слабо знають мову. Буде провадитись також підтабір для малят від трьох до шести років „Мишки Кришки" під опікою кваліфікованих матерів. Для переведення цих програм маємо спеціялістів, фахових інструкторів і вчителів-сеньйорів.

Дорогі батьки і пластове братство, подумаймо про виховання нашої молоді в розсіянні сущої. Берімо добрий приклад з інших національностей, що вже давно організують оселі, з котрих молодь і батьки з родинами можуть користати на протязі цілого року, звичайно після закінчення літніх виховно-вишкільних таборів. Тому „Бобрівка" і „Запорозька Січ" плянують пристосувати оселю до вжитку молоді і пластових родин, куренів, гуртків товариських зустрічів на протязі року. Плянуємо 33-акрове озеро для купання і водного спорту і табору; побудову загальних нових приміщень і розбудову катеджів на власній землі.

Сама оселя є доступна цілий рік, має добру дорогу влітку і взимку, бо місто прочищає. Вона положена на висоті 1,400 футів, чисте повітря, влітку немає засухи, взимку сніг і близько положені з'їзди на лещатах Ню Гартфорду і Отісі, Масс. Пригадаємо святі слова св. п. друга Зенона Корчинського „Нема ціни на виховання української молоді, молодь це наша майбутність."

Віримо, що цього року будуть задоволені учасники таборів і їх батьки. У справі таборів просимо звертатись на адресу: Ihor Rudko, 386 Old Colchester Rd., Amston, Conn., 06231.

Пл.сен. Володимир Лучкань

75-річний ювілей хору „Боян" у Дітройті

Сидять (зліва): Михайло Калинич, голова Ювілейного комітету; о. крилошанин Йосиф Шарий, парох; Кирило Цепенда, диригент; Степан Назарек, голова хору.

Діямантовий ювілей в родині, церкві чи організації—це довгий пройдений шлях. Скільки світлих переживань у родині чи організації протягом такого довгого шляху. Хоч часом трапляються і тяжкі хвилини невдач зневіри чи перешкод, однак, світлі хвилини перемагають і про них завжди пам'ятається. До цих світлих хвилин хору „Боян" належить його діямантовий ювілей, до якого приготовляється ціла громада на заході міста Дітройту.

Хор „Боян" був зорганізований ентузіястами церковного співу і музики названо його іменем леґендарного співака-мандрівника Бояна. Наскільки відомо, першим диригентом хору був Євген Королишин, а за ним слідували Андрій Стисловський, Дмитро Атаманець, Василь Шанайда, Семен Пелех, Константин Орлик, П. Штик, В. Вірстюк, Стефан Андрусевич, а в останніх 30 роках диригентом є всім нам відомий проф. Кирило Цепенда.

За ініціятивою о. крилошанина Йосифа Шарого створено Ювілейний комітет, до якого ввійшли відомі діячі парафії. На перших сходинах комітету було вибрано Управу у такому складі: Михайло Калинич—голова, Володимир Гупалівський—фінансовий референт, Павло Павлик—касир, Кирило Цепенда—координатор програми, Надія Терлецька—секретар, й члени комітету—Степан Назарек (голова хору), Софія Карпюк, Єва Смолій, Ксеня Федак, Марія Панасюк, Михайло Ґльомб, Юрій Руб, Дмитро Івасишин та Т. Зарицький. На цьому засіданні накреслено плян праці.

В неділю, 3-го червня ц. р. о год. 4-ій по обіді буде відправлена Служба Божа в намірені всіх теперішніх хористів та диригента та за всіх померлих хористів і диригентів. До участи в Службі Божій, яку очолить Владика Інокентій Лотоцький з Чикаґо, о. парох запросив всіх довколишніх священиків.

Після Служби Божої о год. 6-ій, відбудеться бенкет з короткою мистецькою програмою, в якій візьме участь хор „Боян" під мистецьким керівництвом Кирила Цепенди зі своїми власними солістами та акомпаньяментом на піяно. Під час програми виступлять з привітом Владика Іннокентій, о. парох Йосиф Шарий та представники церковних і світських організацій. Після привітів відбудеться тріюмфіяльне відзначення всіх піонерів-хористів. Після бенкету відбудеться забава з танцями при звуках оркестри „Галичани" Зарицького. О 10-ій годині вечора буде спільний виступ хору „Боян" разом із запрошеними хористами зі всіх церковних хорів, які діють на терені міста Дітройту. З нагоди цього ювілею буде видана пропам'ятна книга, за яку відповідає вибрана для цього комісія.

Михайло Калинич

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ членських держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), зібравшись на свої річні наради до Вашінґтону, гостро виступили проти Совєтського Союзу, і започаткованих ним перегонів в озброєнні. Крім зброєневої проблематики, генеральний секретар цієї організації Йозеф Люнц, який при кінці червня відходить на емеритуру, критикував СССР за непошанування прав людини і за пропаґандивну посилену кампанію Москви проти країн Заходу. Відкриваючи наради НАТО, віцепрезидент Джордж Буш перестерігав перед совтською авантюрницькою політикою і тактикою, яка простягає свої щупальця до країн Азії, Африки, Південної Америки й інших частин світу, загрожуючи суверенітетові багатьох самостійних країн. Французький міністер закордонних справ Кльод Чейсон в особливий спосіб критикував СССР за поведінку проти академіка Андрея Сахарова і його дружини Єлени Боннер. Він також вказував на совєтську політику пресії кажучи, що Західня Европа перебуває під прицілом сотень совєтських ракет СС-20, які захитали балянс сили і змусили ЗСА розпочати процес розміщення свої ракет в країнах НАТО.

Вступайте в члени УНС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1984 р.

CECIL-WILLIAMSTOWN, N.J. Річні збори 261 Відд. ім. Т-ва Україна, о год. 9:15 ранку в залі хору української католицької церкви свв. Петра і Павла при Black Horse Pike. Проситься всіх членів прибути. — П. Аркотин, секр.